

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОГО ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО
СОЮЗУ В З'ЯВЛЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ

РМ

Число 118. Джерси Сіті, Н. Дж., вівторок, 23. мая, 1922.

VOL. XXX. No. 118. Jersey City, N. J., Tuesday, May 23, 1922.

THREE CENTS

ПОЗИЧКА НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБРОНИ ВЖЕ КИНЧИТЬСЯ!
УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ І ГРОМАДЯНИ, ПОДБАЙТЕ В СІЙ ОСТАННІЙ ХВИЛІ,
ЩОБИ ПОЗИЧКА УВІНЧАЛАСЬ ПОВНИМ УСПІХОМ!ЮНІТІ ВІДКИДАЮТЬ ПРОПОЗИЦІЇ
ВЛАСТИТЕЛІВ КОПАЛЕНЬ

НЬЮ ЙОРК, 20. мая. — Представники майнерської юніти на конференції репрезентантів майнерів та власників копалень твердого вугля, що ведеться вже від кількох місяців в цьому місті, відкинули нині формально догання властителей обнижати робітничу заплату пересічною о яких 21 процент.

Проти догання представників властителей робітничі представники зажадали підвищити заплату о 20 процент.

ВУГЛЕКОПИ СВІДЧАТЬ ЗА БЛИЗАРДОМ

ЧАРЛІСТАЙН, Вест Верджинія, 20. мая. — Двох майнерів, покликаних обороною обжалованого на свідків в користь обвиненого, зізнали нині, що Вілем Банзард, перший з цілого ряду обжалованих за участь в майнерських збройних маршах на повіт Логан минулого пересія, не мав нічого спільного з починанням походу, бо він навіть не був в окрузі, коли майнери почали збиратися до збройного походу. Коли він нарешті з'явився в окрузі демонстрації, то він виразно заявив кільком свідкам, що прийшов в округ лише на те, щоб довести до задержання походу. Свідки зізнали теж, що він відвідував збори збройних демонстрацій за намовою федеральних військових властей і лише на те, щоб переконати майнерів закрити свої наміри.

РОБІТНИЧІ ЮНІТІ ПРО ПОХІД ШКАГОВСЬКОЇ ПОЛІЦІЇ
ПРОТИ ЮНІТІ

ШКАГО, 21. мая. — Шкагівська Федерация Праці на своїй конференції приймає резолюцію, в якій агресивні самовільні охоронці нещадно нападали та саліства проти робітничих будівельних юніт, були брешні зв'язані з киданням бомб та риванням позиційних урядів.

Резолюція називає нагінуку шкагівської поліції на будівельні юніти насильницькою та найбільше шовіністичною, якою можна поповити проти суспільства. Далі вона пропонує проти резолі в юнітних урядах, забираючи юнітних членів і власності без належного уповноваження зі сторони суду.

ЛАВА ПРИСЯЖНИХ ВУДІВ ПРОТИ КУ-КЛУКС-КЛЕНА

БЕРКЕСФІЛД, Каліфорнія, 20. мая. — Лава присяжних суддів, котра почала прослідкувати нещадний напад замаскованих людей на нафтові терени в повіті Керн, видала острів заяву проти латвійської організації Ку-Клукс-Клєн. В своїм орешенні велика лава присяжних суддів називає організацію підступною та загрозою бандою, яка сама бере право в свої руки, чия дачається виставити, щоб її невинуватити. Межи нимими пленісними закладами є тек і те, що вона не дає своїм жертвам найменшої нагоди до оборони. Орешення закладає публічних урядів вининити цю організацію і викинути з ряду кожного члена потайного товариства.

ПРЕЗИДЕНТ ЗА ЗНИЖЕННЯМ ОПЛАТ ЗА ПЕРЕВІЗ ЗЕЛІЗНИЦЕЮ

ВАШІНГТОН, 20. мая. — Президент Гардінг пропонує представникам американських залізниць, збираючи у нього на обід, свої пліни про те, що залізничні можуть зробити для привернення в З'явлених Державах нормальних промислових умов. Межи нимими закладами визначити місця зменшення догання обнижати оплати за перевіз товарів та осіб залізницями.

Зараз після обіду представники залізничних підприємств порилися на кількох конференції, на котрих вони мають взяти під увагу пропозиції Гардінга.

НЕ ХОЧЕ СЛУЖИТИ МІНІСТРОВИ СУДОВНИЦТВА

ВАШІНГТОН, 21. мая. — Генеральний прокуратор (міністер судівництва) Догерті, котрий дістав нещадно від критики після нічного дозвілу на розслідування воєнних злочинств, з'явився пропозиції міністрови адвокату Антвельдеру, щоб він став на чолі цього судства. Антвельдер заявив, що він не може прийняти такої оферти, бо на його думку таке судство повинно попередити судство в конгресі.

МЕКСИКАНСКА РЕВОЛЮЦІЯ

МЕКСИКО, Мексико, 20. мая. — В різних частях краю почалися рухи проти теперішнього президента Обрегону. Шо рухи почалися якраз тепер, пояснюють тим, що довшістю хочуть наробити Обрегону клопотів якраз тоді, коли він почав на серйозно старанні добути собі призначення загрозливим урядом, а передусім призначити З'явлених Держав.

ОБРЕГОН НЕ ДАС ЗА ВИГРУНУ

МЕКСИКО, 21. мая. — Міністерство внутрішніх подіє до публічного відомо, що війська урядові заклики Вілгемоса, столичного ставу Табаско, що була недавно занята військами повстанців. Воно поляє теж місти про мету сутинки державних військ з громадянським бутинням.

СИЛЬНЕ ЗЕМЛЕТРАСЕННЯ
В ЧІЛЕ

САНТІЯГО, Чіле, 21. мая. — Сильне землетресення діставило околицю цього міста нині рано коло 10 мінут до одинацяті години.

Землетрус тривав п'ять мінут і сівас від Сан Філіпе на півночі коло 10 мінут до одинацяті години. Поважної шкоди не було.

БОМБА В ДОМІ МЕЙОРА МІСТА

КОЛОМБАС, Джорджія, 21. мая. — В домі майора міста Гомера Димона коло першої години вночі вибухнула бомба. Бомба була підложена на танку будинку, а вибух видав величезну дірку в білому ганку та поробивши вікна на кілька вулиць, докрити Випадків в людях не було. Бомба була наладована динамітом.

Місний поліційний уряд заставив відрядити цілу міську поліцію шукати за співниками замку. Припускають, що бомбу підложили їм самі, що нещадно вислали були до мейора міста листи зі загрозами. Оскільки народжені проти маюро мало бути те, що майор обнявши уряд, відправив цілий ряд міських урядників і на їх місця іменували інших. Подібно листи з погрозами дістав теж міський менеджер Гінкес.

ПІВТРЕТА РОКУ ЗА КЕПЬСЬКУ ПАМ'ЯТЬ

З нойорської стейтвого Сінг-Сінг видушено нещадно О. Верчінського, засудженого за напад на людину на вивиниці від двітора до п'яти літ. Верчінський власне власне свою паліничку кару, а що за той час заховався добре, то суд дав йому право вийти з тюрми по відбутті півтора року в вивиниці під усім, що він буде зголошуватися добровільно до агента добування про певний одзвичений протасу. Верчінський, однак, по виході з тюрми через п'ять місяців не зголошувався до урядників, а коли його знов арештували, він виправдувався тим, що забув на свій обов'язок. Суддя приказав тоді, що мусить відбутти повну кару п'яти літ.

ПОДІЯ НА ВЕЛИКІЙ УКРАЇНІ НЕ ЗАСІЯНІ

Представник міжнародного Червоного Хреста, який приїхав від Тирасполя до Одеси і назад, оповідає, що всюди по долині бачили великі простори цілком не засіяної землі. Це справляло надзвичайно тяжке враження.

Навіть при добромур вражінні на Україні і в ній роз'їхалися.

З МОРАЛЬНОГО РОЗКЛАДУ

Фрунчичек Грєсєков, з Позомією допущений в Позомію ризиків обмашта до дезавуляції і від як до Комітету, де представники, як кінематографічний артист з Швабії, що приїхав до Польщі шукати праці.

НА ДОПУДНЕВІ УКРАЇНІ І В ПОЛУДНІВІ МОСКОВЦІН

ГЕНУЯ, Італія, 21. мая. — Судні доносять з Новоросійська, куди приїхав корабель "Сиріа" з набором під італійського Ураного Хреста, що говорює становище в полудневій Україні і в полудневій Москві (коло Шарпінга) ставиться до роз'їхання.

Тепер же там — кажуть доносення — не їдять і великий дефіцит голодних людей.

Муніципальні італійці, які доносять у сік звідомлення, ВИМАРЮЮТ З ГОЛОДУ ВЖЕ НЕ ТИСЯЧАМИ АЛЕ МІЛІОНАМИ.

ВІДДАЧИЛИСЯ ДОБРОДІСМ

До Джеймса Гюза, будівельного контрактора та бундівського начальника пожежної сторожі в Асбері Парк. Нью Джерсі, підійшло в неділю двоє молодих людей і попросили його, чи не віддасть він їх трохи своєї автомашини. Гюз згодився, та ледво рушив з місця, як "гості" вийняли револювери з FEDERALNYH агентів було 16, і почав з ними боротися. Все такти молоді напасники перемогли його чимсь по голові і без пам'яті лишили на споділ автомашину. Котрий Гюз прийшов до себе, він пробачив, що "гості" пропали з віро 217 дозарями, злотим громадином, злотим ланцюжком і злотою злотом огневою урядника. Він мусів зараз одзиситися до шпиталю, щоб засомніти свої поважні побиті на голові.

В ГОСТИНІ У "СОЮЗНИКІВ"

Отримав "постачальник" Махна по його переході з Румунії до Галичини арештували польські влади, держали кілька днів в Станиславові, а в суботу, 22. с. м. перевезли з жіночкою і штабом через Львів до табору ітернованих в Стикалові. Йому сконфіскавали всі манні і пліни, які має при собі.

ГОС "ВОЛІНСЬКІ" ДОНОСИТЬ

Що польські влади перевели на Воліні цілий ряд нових арештованих. Арештовано головне 6. старшин і ювонірів армії Денікіна, Врангеля, Юденіча. Стелятори. Арештованих відставляють до тюрм в західних воеводствах Польщі.

ПОДІЯ НА ВЕЛИКІЙ УКРАЇНІ НЕ ЗАСІЯНІ

Представник міжнародного Червоного Хреста, який приїхав від Тирасполя до Одеси і назад, оповідає, що всюди по долині бачили великі простори цілком не засіяної землі. Це справляло надзвичайно тяжке враження.

Навіть при добромур вражінні на Україні і в ній роз'їхалися.

З МОРАЛЬНОГО РОЗКЛАДУ

Фрунчичек Грєсєков, з Позомією допущений в Позомію ризиків обмашта до дезавуляції і від як до Комітету, де представники, як кінематографічний артист з Швабії, що приїхав до Польщі шукати праці.

НА ДОПУДНЕВІ УКРАЇНІ І В ПОЛУДНІВІ МОСКОВЦІН

ГЕНУЯ, Італія, 21. мая. — Судні доносять з Новоросійська, куди приїхав корабель "Сиріа" з набором під італійського Ураного Хреста, що говорює становище в полудневій Україні і в полудневій Москві (коло Шарпінга) ставиться до роз'їхання.

Тепер же там — кажуть доносення — не їдять і великий дефіцит голодних людей.

Муніципальні італійці, які доносять у сік звідомлення, ВИМАРЮЮТ З ГОЛОДУ ВЖЕ НЕ ТИСЯЧАМИ АЛЕ МІЛІОНАМИ.

БИТВА ЧЕРЕЗ ГОРІВКУ

Коло міста Ель Ясо, Тексас, прийшло в неділю до справної битви межи федеральними прогнібіційними агентами та громадою людей, котрих вони вважали пацкарами гоміти других горючих напів. Федеральних агентів було 16, а кождий з них був озброєний в залізничній кірсі. Заскочили вони пацкарів несподівано підчас пересування ріки Гранд і шістьох пацкарів було ранило, а мусів підатися. Решта відтіла, через границю до Мексики.

ПРОТЕСТУЮЧЕ ВІД УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА В ПРАЗІ

Дні 22. цвітня с. р. відбулося в Празі велике протестує вче українських і білоруських студентів зі всіх закутін ЧСР. В коротких рефератах подано факти переслідування українських студентів польськими властями у Східній Галичині та поінформовано, за що більшім ним пірвою, держити польська влада у львівській тюрмі 12 українських студентів та через 12. цвітня с. р. почали вони голодувати.

Присутні на вічу устами кількох сот учасників висловили рішучий протест проти арештованих українських студентів польськими властями у Східній Галичині, проти держання їх до тюрм через провалання саліства, проти методів польської реакції. Описали прихито такі резолюції:

Венікранське та білоруське студентство, перебуваюче на області ЧСР.

1) высказує щірі слова привіт, співчуття та пошани голодуючим товаришам.

2) відноситься до Союзу оборони прав чоловіка і горючання в Женеві, до Ліги Народів, до учасників Генуєської конференції, до Конференції студентства в Брусселі та до всього студентства світу з протестом проти повсякденної польської влади з українським студентством і українським народом взагалі.

3) рішає устроїти публічну маніфестацію.

Рішучо висловлено на вічу подібні резолюції з приводу рішучості польських властей на Воліні, Поділля і Півдні українських культурних дітчин, котрих без поважного саліства вивезено до тюрм під Данію.

РЕВОЛЮЦІЯ В БОЛГАРІЇ.---КОРОЛЬ
УТІК; ДЕРЖАВУ ПРОГЛОШЕНО
РЕСПУБЛІКОЮ

ВІДЕНЬ, 21. мая. — Сбід наспіла вістка з Болгарії, яка доводиться, що в Болгарії вибухнула революція. Король Борис, як подають, втік до Варни (над Чорним морем), а державу проголошено республікою.

Останні відомості сповідають, що в Софії, столиці держави, привернено спокій, та що там порядок удержує з'являються війська, але з других болгарських міст, де теж була вибухнула рівночасно революція, досі нема ще відомостей про тамтешню ситуацію.

Кажуть, що привіла до революції дала справа розоруження армії російського генерала Врангеля, яка вивозилася в Болгарію. Московський більшовицький уряд раз-один наставляв, щоб болгарське правительство розоружило відданих Врангеля, а також наставляли на це і болгарські комуністи, котрі історію використали нагоду, щоб досягнути це при допомозі революції.

ЗАПЕРЕЧУЮТЬ ВІСТКУ ПРО ПРОГЛОШЕННЯ
БОЛГАРСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ

ВІДЕНЬ, 21. мая. — Денні вісти з Болгарії подають, що прем'єр Болгарії і провідник болгарської селянської партії, Стамбульський, получивши з комуністами і проголосив болгарську республіку. Але інші відомості заперечують ці вісти. Вони подають, що в Софії і в цілій Болгарії вже панує спокій, та що генерал Александаров видав поклик до населення, щоб остало з'являючи королівські вояки.

БОЛЬШЕВІКИ ЗАПОЛНИЛИ ІТАЛІЙСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ
НА ЧОРНОМУ МОРІ

ГЕНУЯ, Італія, 21. мая. — Часі коли Юрій Чічерін на прощання говорив, похваливши гини на адресу Італії, італійського правительства і народу, большевиськими батері над Нордним морем заспаили гарматним огнем італійський корабель "Марте", убили половину залоги корабля і корабель затопили.

ПОХВАЛИ ЧІЧЕРІНА ДЛЯ ІТАЛІЙСЬКОГО ПРАВИТЕЛЬСТВА

ГЕНУЯ, Італія, 21. мая. — Перед відїздом з Італії голова московської делегації Юрій Чічерін вилосиося прашальну промову до італійського прем'єра Лоліа Факта і міністра заграничних справ Карая Шанєра (Скапєчєра).

В промові він щиро дякував за гостинність і висловив похвалу і признание для італійського правительства і народу. Зокрема подякував він італійському уряду, що перше піансьло в аліантській Найвишній Раді справу признання московського большевиського уряду.

Свою промову закінчив Чічерін отсими словами: "Російській наріє не забуває італійським правительству, що воно перше проголосило потребу привернення зносин з Росією. Я дякую італійському правительству за щиро приязнь і охоту працювати з Росією".

ФРАНЦУЗИ БОЯТЬСЯ НОВОГО ІТАЛІЙСЬКО-
ІТАЛІЙСЬКОГО ДОГОВОРУ

ГЕНУЯ, Італія, 21. мая. — Вчєра оголошено тут, що небаром має бути підписаний британсько-італійський договір. Французи прийняли цю вість з великим невдоволенням і гітвом, заявляючи, що Англія очевидно намагається створити лівий союз намісмі антанті і Франція хоче оставити самою та відгородити від других держав.

ЛОНДОН ДЖОРДЖА НІКТО НЕ СТІНУВ В ПАРИЖІ

ЛОНДОН, 20. мая. — Коли британський прем'єр Лойд Джордж в дорозі з Генуї до Лондону прибув до Парижа, на діврі не стрінув його не то французький прем'єр Пуанкаре але загалом ніхто з французьких урядовців, хотівби і найишших. Стрінув його лише один британський амбасадор у Франції лорд Гардінг.

Натомість щиро і бурливо привітали його Англіяці, як прибув до Лондону.

ЛЕОН ТРОЦЬКИЙ РАЗ ДОБРИЙ, РАЗ ЗЛИЙ

МОСКВА, столиця Москвитини, 21. мая. — Большевиський міністер внутрішніх нещадно говорив дуже уголову з приводу потреби привернення зносин між Росією і Західною Європою, а тепер знову у промові до калєкта сказав, що промови в Генуї (своїх промови Чічерін) нічого не допоможуть, але мусять "червоної" війська перейти капіталістичні границі. Як тоді буде добре, казав він, як большевиське запанує в цілій Європі.

—